บทที่ 2

วรรณคดีอื่นที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับ การใช้ประสาทสัมผัส (Senses) เป็นสื่อในการเรียนรู้ของมนุษย์นั้นมีผู้ทำการศึกษาค้นคว้าไว้มากด้วยกัน บริษัทโซโคนี – แวคคิวอัม ออยล์ (Socony – Vaccuum Oil Company)[1] ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ของคนเราไว้ว่า บุคคลจะเรียนรู้จาก

การรับรส (Through Taste)	ร้อยละ 1
การสัมผัส (Touch)	ร้อยละ 1 ½
การดมกลิ่น (Smell)	ร้อยละ 3 ½
การฟัง (Hearing)	ร้อยละ 11
การมองเห็น (Sight)	ร้อยละ 83

ส่วนความสามารถในการเก็บหรือจดจำความรู้ที่ได้เรียนมา (Learner's Ability to Retain the Information Studied) นั้น ผู้เรียนจะสามารถจดจำความรู้ได้เพียงร้อยละ 10 จากสิ่งที่ตนได้อ่านมาทั้งหมด ร้อยละ 20 ของสิ่งที่ตนได้ฟังมา ร้อยละ 30 ของสิ่งที่ตนได้มองเห็น ร้อยละ 50 จากสิ่งที่ตนได้ฟัง และมองเห็นรวมกัน ร้อยละ 70 ของสิ่งที่ตนได้อภิปรายจากการดู และการฟัง และจำได้ร้อยละ 90 ของสิ่งที่ตนได้พูดในขณะที่กำลังทำสิ่งนั้นอยู่

ในปี ค.ศ. 1926 มีการวิจัยได้ข้อค้นพบว่า มนุษย์เราโดยเฉลี่ยแล้วจะใช้เวลาไปในการสื่อความหมายด้วยภาษาร้อยละ 70 ต่อวัน และจะใช้เวลาร้อยละ 45 นั้นไปในการฟัง และร้อยละ 16 ไปในการพูด[2]

ปี ค.ศ. 1949 มีผู้เสนอข้อเท็จจริงว่า นักเรียนประถมศึกษาใช้เวลาเรียนไปในการฟังประมาณร้อยละ 57.5 ต่อวัน และมีนักวิจัยพยายามประเมินผลว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

---

[1] Department of Trade and Industrial Education, Oklahoma State University, Instructional Development for Trade and Industrial Instructors. Stillwater : Oklahoma state University, p. 53.

[2] Stanford E. Taylor, "Listening" What Research Says to the Teacher. Department of Classroom Teacher, American Educational Research Association, 1964, p. 1.

และนักศึกษาในวิทยาลัยจะใช้เวลาเรียนด้วยการฟัง ปาฐกถา หรือ การบรรยายและอภิปราย ร้อยละ 90 ต่อวัน[1]

มิเรียม วิลท์ (Miriam Wilt)[2] ได้เคยไปสังเกตตามโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า ในวันหนึ่ง เด็กจะใช้เวลาเรียน 5 ชั่วโมง เป็นเวลาการฟังเสีย 2½ ชั่วโมง ซึ่งเกือบจะเป็นครึ่งหนึ่งของเวลาเรียนทั้งหมด

เวลาเรียนด้วยการฟังที่ใช้ในแต่ละวันนั้น ไม่ได้ทำให้สามารถสรุปได้ว่าผู้ใช้ได้ใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพราะการเรียนรู้นั้นขึ้นอยู่กับสติปัญญาความสามารถในการรับฟังความเข้าใจ ประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคลและสภาพแวดล้อมในขณะนั้น

จากการทดลองกับนักเรียนชั้น 4 พบว่า นักเรียนโดยเฉลี่ยแล้วสามารถรับความรู้ที่ได้จากการรับฟังเพียงร้อยละ 21 – 23 ของสิ่งที่คนได้ฟังหมด ส่วนในบุคคลทั่วไปจะพบว่าจะรับได้เพียงร้อยละ 50 ของสิ่งที่คนได้ฟังทั้งหมด ไม่ว่าจะพยายามตั้งใจฟังอย่างไรก็ตาม และเมื่อเวลาผ่านไปอีก 2 เดือน จะจำได้เพียงครึ่งหนึ่งของจำนวนที่เคยได้รับไว้ได้เท่านั้น[3]

การฟังและการอ่านเป็นทักษะการรับภาษา (Receptive Language Skills) ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อความคิด แม้ว่าต่างฝ่ายต่างเป็นทักษะอิสระไม่ขึ้นแก่กัน แต่ทั้งสองก็เป็นองค์ประกอบทางสติปัญญาด้วยกัน มีนักศึกษาหลายคนพยายามจะค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทั้งสองดังที่เรดดิง (Reddin)[4] ได้เขียนไว้ในวารสาร The Reading Teacher และได้สรุปผลการวิจัยไว้ดังนี้

ในปี ค.ศ. 1965 ดุคเคอร์ (Duker) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการฟังกับทักษะการอ่าน จากนักเรียนชั้น 4 – 6 พบว่า สัมประสิทธิ์สหพันธ์ระหว่างคะแนนการฟังและการอ่านมีค่าอยู่ระหว่าง .48 และ .68 ซึ่งผลการวิจัยนี้ ทำให้นักศึกษาหลายคนพยายามมุ่งความสนใจในการสอนทักษะการฟัง เพื่อจะนำไปปรับปรุงแก้ไขทักษะการอ่าน

---

1 Stanford E. Taylor, loc. cit.

2 กรมสามัญศึกษา, งานชั้นเดิม, หน้า 23

3 Stanford E. Taylor, op. cit, p. 2

4 Estoy Reddin, "Informal Listening Instruction and Reading Improvement." The Reading Teacher. Vol. 22 No, 8, May, 1969.

ค.ศ. 1951 มาร์เดน (Marden) ทำการทดลองเกี่ยวกับผลการของการสอนการฟังอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Listening) และทักษะการอ่านดังต่อไปนี้

ก. การตัดสิน หรือการเลือกใจความสำคัญ

ข. การเก็บรายละเอียดที่สำคัญในหัวข้อที่กำหนดให้

ค. การรวบรวมข้อสรุป และการสร้างข้อวินิจฉัยจากเรื่องที่อ่าน

ในการทดลอง มาร์เดน แบ่งนักเรียนชั้น 5 – 6 จำนวน 232 คน ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และ กลุ่มปกติ กลุ่มทั้งสองนี้เท่าเทียมกันตามเพศ คะแนนสัมฤทธิผล จาก แบบทดสอบการอ่านของเกทส์ฉบับที่ 1 (Gates Basic Reading Test Form I, type A, B, and C) ให้กลุ่มทดลองเรียนทักษะทั้งสามจากบทเรียน ซึ่งมีเนื้อหาดัดแปลงมาจากแบบฝึกหัดอ่านชนิด A, B และ C ของเกทส์ และ เพียร์สัน สัปดาห์ละหนึ่งบท และเรียนด้วยการฟังต่อเนื่องกัน 8 สัปดาห์ ผลการทดลองและผลจากการวิเคราะห์คะแนน ซึ่งนักเรียนทั้งสองกลุ่มทำแบบทดสอบการอ่านฉบับที่ 2 (Form II) อันเดียวกันปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มปกติอย่างมีนัยสำคัญ นั่นคือ นักเรียนในกลุ่มทดลองสามารถอ่านได้ใจความสำคัญ เก็บรายละเอียด และรวบรวมข้อสรุปได้มากกว่ากลุ่มปกติ และในปีเดียวกันนั้น เลวิส (Lewis) ได้ทำการทดลองในทำนองเดียวกันกับมาร์เดน เขาได้แบ่งนักเรียนชายหญิงชั้น 4 – 5 และ 6 จำนวน 357 คนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มปกติ ตามคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบทางสติปัญญาและการอ่านในใจ (Henmon – Nelson of Mental Ability Test and Nelson Silent Reading Test Form A) โดยให้กลุ่มทดลองเรียนบทเรียน 30 บท แต่ละบทประกอบด้วยแบบฝึกหัดจากหนังสือแบบฝึกหัดอ่านเกทส์ – เพียร์ดอน (The Gates – Peardon Practice in Reading) ผลการทดลองปรากฏว่า คะแนนการอ่านเพื่อหาใจความสำคัญ รวบรวมรายละเอียด และข้อสรุปของการทดลองสูงกว่ากลุ่มปกติอย่างมีนัยสำคัญ และเมื่อเขาวิเคราะห์คะแนนแยกตามชั้นเรียน ปรากฏว่า กลุ่มทดลองชั้น 5 ได้คะแนนเฉลี่ยในทักษะการอ่านทั้งสามสูงกว่ากลุ่มอื่น กลุ่มทดลองชั้น 6 ได้คะแนนการอ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญทั่วไปโดยเฉลี่ยสูงกว่าทักษะอื่น ส่วนกลุ่มทดลองชั้น 4 มีคะแนนเฉลี่ยของทั้งสามทักษะไม่แตกต่างกัน

ในปี ค.ศ. 1953 เคลที (Kelty) ศึกษาอิทธิพลของการฝึกการฟังต่อทักษะการอ่านในกลุ่มนักเรียนชั้น 4 สองกลุ่ม กลุ่มละ 94 คน กลุ่มทั้งสองนี้ทัดเทียมกัน ตามคะแนนการทำแบบทดสอบความสามารถ และแบบทดสอบการอ่านฉบับหนึ่ง โดยให้กลุ่มทดลองฝึกทักษะการอ่านทั้ง

สามประเภทเป็นเวลา 30 วัน ซึ่งทักษะแต่ละอย่างจะใช้เวลาฝึก 7 วันติดต่อกันอีก 9 วันที่เหลือให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับทักษะทั้งสามนี้รวมกัน เรื่องที่นำมาอ่านให้นักเรียนฟัง เลือกจากหนังสืออ่านชั้น 4 จากการวิเคราะห์คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบการอ่าน ฉบับที่ 2 พบว่าการฝึกการฟังทำให้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่า กลุ่มปกติ

ค.ศ. 1959 แมดเดน (Madden) ศึกษาโอกาสในการเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการฟัง โดยพิจารณาจากคำถามที่ว่า การถ่ายทอดผลการเรียนรู้ระหว่างการอ่านและการฟังจะมีรูปเป็นอย่างไร โดยให้กลุ่มทดลองทำแบบฝึกหัด เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะ ซึ่งมีเนื้อเรื่อง ดัดแปลงมาจากหนังสือวิทยาศาสตร์ ชั้น 4 แมดเดนให้กลุ่มทดลองกลุ่มหนึ่งอ่าน กลุ่มทดลองอีกกลุ่มหนึ่งฟัง ส่วนกลุ่มที่สามเป็นกลุ่มปกติไม่ได้เรียนแบบฝึกหัดการฝึกทักษะทั้งสองเลย นักเรียนทั้งสามกลุ่มนี้เป็นนักเรียน ชั้น 5 ทั้งหมด และให้นักเรียนทั้งสามกลุ่มทำแบบทดสอบเกี่ยวกับการฟัง และการอ่านฉบับหนึ่งหลังจากที่กลุ่มทดลองเรียนการพัฒนาทักษะไปได้ 4 สัปดาห์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า กลุ่มที่อ่านไม่มีการพัฒนาความสามารถในการฟัง และกลุ่มฟังไม่มีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้น

ค.ศ. 1965 รีฟ (Reeves) ศึกษาผลของการฝึกการฟังกับความสัมฤทธิผลของการฟังและการอ่านจากนักเรียนชั้น 4 เขาให้กลุ่มทดลองฟังบทเรียน 30 บาท จากเครื่องบันทึกเสียง บทเรียนแต่ละบทประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการเก็บใจความสำคัญรายละเอียดสั้น ๆ เนื้อเรื่องในบทเรียนนำมาจากบทเรียนในหนังสืออ่าน ผลการวิเคราะห์คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบการฟัง และความสัมฤทธิผลทางการอ่านของกลุ่มทั้งสองก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏว่า ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทั้งสอง

เรดดิง (Estoy Reddin) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความไม่สม่ำเสมอของผลการวิจัยทั้ง 6 เรื่องนี้ว่า อิทธิพลของการสอนการฟังนี้อาจจะขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของการสังสอน อบรมกับชนิดของแบบทดสอบที่ใช้ มาร์เดน เลวิส และเคลที ต่างก็พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่าง คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มปกติ และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มปกติเขาได้สอนการฟังด้วยการให้เนื้อหาที่มีโครงเรื่องในการฝึกทักษะการอ่าน เพื่อเลือกใจความสำคัญจดรายละเอียด และรวบรวมข้อสรุป แล้ววัดผลการสอนด้วยแบบทดสอบการอ่าน ในเมื่อทักษะเหล่านี้ ถูกใช้เป็นเนื้อหาในการสอนกับแบบทดสอบที่ใช้นั้นต่างกัน ทั้งสองจึงไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มนั้น

วิชาในแต่ละระดับชั้นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง น่าจะเป็นตัวการที่สำคัญในการพิจารณาก่อนที่เสนอแนะว่า การสอนการฟังที่ให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเพื่อจะปรับปรุงทักษะการอ่าน มาร์เดน (Marden) และเลวิส (Lewis) พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างนักเรียนชั้น 5, ชั้น 6 แต่ไม่พบความแตกต่างในคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้น 4 ของเลวิส และในทำนองเดียวกันกับ เมอร์สัน (Merson) และรีฟส์ (Reeves) ต่างก็ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียนชั้น 4 ในขณะที่ เคลที (Kelty) พบ

แคฟฟรี (Caffrey)[1] คิดว่า ความสามารถในการฟัง (Auding Ability) นั้นสามารถวัดได้จากแบบทดสอบที่เขาใช้ ไม่สามารถจะทำนายได้จากความสามารถในการอ่าน หรือ จากอายุสมอง (Mental Age) หรือจากอายุจริง (Chronological Age) และยังค้นพบต่อไปว่า คะแนนการฟังเฉลี่ยของเด็กชายสูงกว่าของเด็กหญิง และคะแนนความสามารถในการฟังมีการแจกแจงเป็นปกติ

บอนด์ (G.L. Bond)[2] ได้ทำการวิจัยถึงความสัมพันธ์ระหว่างการฟังที่บกพร่อง (Defective Hearing) กับความสามารถในการอ่านพบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องเกี่ยวกับการฟังนั้นจะมีปัญหาในการอ่านด้วย ตัวการที่มีผลต่อการเรียนการสอนการฟังนั้นมีการไม่ตั้งใจฟัง ตำแหน่งที่นั่งของนักเรียนในห้องเรียน ปริมาณความชัดเจนของเสียงที่พูด ตลอดจนวิธีการสอนอ่าน นอกจากนั้นความบกพร่องในการฟังอาจมีสาเหตุมาจากสภาพทางร่างกาย เชื้อโรคซึ่งควรจะได้รับการแก้ไขด้วยวิธีการทางแพทย์ เช่น ช่องหู (Ear Canal) เป็นน้ำหนวก หรือ การเป็นหวัดบ่อย ๆ

โมเยอร์ (Moyer)[3] ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการสอนปากเปล่า (Oral Methodology) ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาเขียน เช่าฟังเสียงที่ถูกแล้ว นักเรียนจะเขียนได้ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งผลจากการทดลองในห้องปฏิบัติการและจากการวิเคราะห์คะแนนจากการทำแบบทดสอบทางภาษาฉบับหนึ่ง ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียนทั้งสองเพศ และคะแนนความสามารถในการทำแบบทดสอบมาตรฐานในด้านการใช้ภาษาเขียนของกลุ่มทดลองที่ใช้วิธีการฝึกการฟัง (Ear Training) สูงกว่ากลุ่มปกติอย่างมีนัยสำคัญ

---

[1] Harold G. Shane, "Are You Listening", Research Help in Teaching the Language Arts. Washington : Department of National Education Association, 1955. p. 69.

[2] Arthur I. Gates, The Improvement of Reading. New York : The Macmillan Company, 1954. p. 94 – 96.

[3] Harverly O. Moyer, "Does Ear Training Help." Research in the three R'S, : New York : Harper and Brother Publishers, 1958. p. 342 – 346.

แพรท (Edward Pratt)[1] สรุปถึงโครงการสอนทักษะการฟังในฐานะที่การฟังเป็นการรับภาษาพูด (Oral Language) ว่าจะต้องมีวิธีการสอนอย่างน้อย 3 ขั้น ดังนี้

ก. จำความหมายของคำ หรือ สัญญลักษณ์ที่พูดได้

ข. เข้าใจความคิด จากการรวมคำที่เป็นสัญญลักษณ์หลาย ๆ ชนิดได้

ค. ความสามารถที่จะใช้ความคิดในการสร้างความเข้าใจด้วยการเพิ่มเติม ดัดแปลง ปฏิเสธ สิ่งที่เคยเรียนรู้มาแล้ว

วรนันท์ ดงไม้น้ำ[2] ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการฟังและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 4 ในโรงเรียนเทศบาล เขตจังหวัดพระนคร โดยให้นักเรียนชายหญิงดังกล่าว จำนวน 350 คน ทำแบบทดสอบการเขียนตามคำบอก ผลปรากฏว่า ทักษะการฟังและการเขียนของประชากรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

การเรียนการสอนในห้องเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการฟัง เพราะถือว่าการฟังเป็นทักษะการรับความรู้ ความเข้าใจ เข้าสู่ตัวบุคคลเช่นเดียวกับการอ่าน นักเรียนชั้นประถมศึกษาในสหรัฐอเมริกาใช้เวลาเรียนไปในการฟังประมาณร้อยละ 57.5 จึงทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะสำรวจการใช้เวลาเรียนด้วยการฟังของนักเรียนไทยในจังหวัดพระนคร ธนบุรี ว่าในปีการศึกษา 2512 นี้ นักเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ใช้เวลาเรียนไปในการฟังเป็นร้อยละเท่าใด ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะนำวิธีการสังเกตโดยตรง (Direct Observation Technique) ที่ มิเรียม วิลท์ใช้มาใช้

การวิจัยเกี่ยวกับการใช้เวลาเรียนไปในการฟังในประเทศไทยนั้น ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาค้นคว้ามาก่อน รายงานการวิจัยเกี่ยวกับการฟังของไทย เท่าที่มีอยู่ไม่กี่เรื่อง ก็มุ่งศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการฟัง กับ ทักษะทางภาษาอื่น ๆ และเป็นการหาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นต่าง ๆ ดังนั้นการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการใช้เวลาเรียนโดยการฟังในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษานี้ จึงเป็นเรื่องใหม่ แม้ว่าผู้วิจัยจะใช้

---

[1] Harry A. Greene and Walter T. Petty, Developing Language Skills in the Elementary School, Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1959. p. 98.

[2] วรนันท์ ดงไม้น้ำ, ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการฟังและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 4 ในโรงเรียนเทศบาลเขตจังหวัดพระนคร, วิทยานิพนธ์กรุศาสตรบัณฑิต 2509

วิธีการสังเกตการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อหาเวลาเรียนด้วยการพัง เช่นเดียวกับ มิเรียม วิลท์ (Miriam Wilt) ก็ตาม แต่ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้ประชากรคนละกลุ่ม ประชากรที่เป็นนักเรียนไทย กับประชากรที่เป็นนักเรียนอเมริกันมีลักษณะสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ แตกต่างกันมาก และการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ รวบรวมจากประชากร 2 พวก คือ จากนักเรียนประถมศึกษา กับ มัธยมศึกษาแล้วนำเวลาเรียนด้วยการพังที่ได้ มาเปรียบเทียบกันว่า นักเรียนทั้งสองระดับใช้เวลาเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ซึ่งแตกต่างไปจาก การวิจัยของ มิเรียม วิลท์